Informace z jednání Komoditní rady pro obiloviny a olejniny při AK ČR 14. 4. 2026

16.4.2026 - | Akademie věd České republiky

Komoditní rada pro obiloviny a olejniny při Agrární komoře České republiky zasedala v úterý 14. dubna 2026 za účasti hostů z Ministerstva zemědělství a dalších zvaných hostů. Předseda komoditní rady Martin Volf přivítal přítomné a představil program jednání, který byl zaměřen zejména na aktuální situaci na světovém a evropském trhu s obilovinami a olejninami, domácí bilanci sklizně a zásob, výhled produkce obilovin a olejnin pro rok 2026 a aktuální problémy v sektoru, zejména nedostatek vláhy.

Úvodem předseda Marin Volf konstatoval, že od posledního jednání komoditní rady nedošlo k zásadním změnám ve výhledu světové produkce. Potvrdily se odhady vysoké sklizně v roce 2025, které byly následně ještě mírně navýšeny. Aktuální cenový vývoj komodit je ovlivněn válečným konfliktem v Iránu, který vedl k prudkému růstu cen ropy (cca o 40 %), dále zemního plynu a celkového spektra hnojiv. Ceny hlavních komodit však reagovaly pouze mírným růstem přibližně o 5 % u pšenice, kukuřice, sóji a řepky. Na evropské zemědělce dopadá především růst ceny nafty, zatímco vysoké ceny hnojiv a jejich nedostatek ovlivňují primárně produkci těchto základních plodin v Austrálii a Jižní Americe.

Současně se objevují první prognózy pro rok 2026, kdy samotní zemědělci při rozhodování o osevních postupech preferují plodiny s nižší náročností na dusíkatá hnojiva.

Na mezinárodním trhu s obilovinami vedla vysoká produkce pšenice v roce 2025, čímž došlo k poklesu ceny na burze přibližně na 190–195 €/t. K následnému zvýšení její ceny došlo až po zahájení konfliktu v Iránu, kdy cena vzrostla zhruba o 7,7 %. V případě uklidnění situace lze očekávat opětovný pokles cen. Podobný vývoj zaznamenala kukuřice, jejíž cena po sklizni poklesla a následně po vypuknutí konfliktu vzrostla přibližně o 8,7 %. Naopak cena řepky vykazuje růstový trend již od začátku roku 2026 a překonala hranici 500 €/t. Současná situace tak vytváří vhodné podmínky pro prodej pšenice a řepky ze sklizně roku 2025.

Podle údajů Eurostatu dosáhla produkce obilovin v Evropské unii v roce 2025 rekordní úrovně 286 mil. tun, což představuje meziroční nárůst o 12 %. Nejvýraznější zvýšení bylo zaznamenáno u pšenice (o 20 %, tj. na 24 mil. tun) a dále u ječmene ozimého (o 17 %, tj. na 6 mil. tun). Vysoká produkce však současně způsobuje problémy s odbytem. Produkce kukuřice zůstává stabilní bez výraznějších výkyvů. Produkce sóji v Evropské unii stagnuje na úrovni přibližně 2,6–2,8 mil. tun a nadále se nejedná o perspektivní plodinu pro širší pěstování v evropských podmínkách.

V České republice byl rok 2025 z hlediska produkce obilovin nadprůměrný. Definitivní údaje Českého statistického úřadu potvrzují meziroční zvýšení produkce obilovin o 892 tis. tun, z toho u pšenice o 610 tis. tun. Problémem však zůstává export, který je aktuálně o 500 tis. tun nižší než v předchozím roce. Před letošní sklizní se proto očekává další růst zásob obilovin, především pšenice, a to až přibližně o 1 mil. tun v závislosti na dalším vývoji exportu.

Podle odhadu osevních ploch u pšenice ozimé v roce 2026 je plocha meziročně nižší přibližně o 9 tis. ha. Při průměrném výnosu se předpokládá produkce kolem 4,7 mil. tun, což by znamenalo pokles přibližně o 400 tis. tun. Aktuálně jsou porosty obilovin negativně ovlivňovány nedostatkem vláhy, která je výraznější zejména v Čechách, a pro rok 2026 lze tak předpokládat její nižší výnos.

Zemědělcům bylo doporučeno sledovat vývoj geopolitické situace ve světě a tomu přizpůsobit načasování prodeje komodit. Bohužel se jedná o celosvětově nestabilní situaci, která ovlivňuje veškeré segmenty obchodu a možného exportu.

U olejnin, konkrétně u produkce řepky v České republice bylo dosaženo v roce 2025 jedné z nejnižších hodnot za posledních 18 let (1,021 mil. tun). V období červenec 2025 až únor 2026 činil export 74,248 tis. tun, zatímco import dosáhl 472,923 tis. tun, což potvrzuje dlouhodobou nesoběstačnost České republiky v této komoditě. Pokles produkce souvisí nejen se snížením osevních ploch, ale také s propadem výnosů v důsledku rezistence škůdců, nedostatku účinných insekticidů a nepříznivých klimatických podmínek.

Podle prvních prognóz se očekává další snížení produkce řepky v EU pod hranici 20 mil. tun, což povede ke zvýšení dovozní potřeby v sezóně 2026/2027. Tento trend se týká i České republiky, která je v produkci řepky nesoběstačná již od roku 2021. Členové komoditní rady zároveň opět upozornili na zásadní problém omezení účinných přípravků na ochranu rostlin, zejména insekticidů, jejichž náhrada není k dispozici.

Komoditní rada dále upozornila na očekávaný růst zásob pšenice k 30. 6. 2026, pokračující růst rezistence škůdců řepky a další zvyšování nákladů v sektoru v souvislosti s vysokými cenami nafty. Podle údajů Eurostatu je osevní plocha ozimé pšenice v EU pro sklizeň 2026 meziročně nižší o 350 tis. ha, zatímco plocha ozimé řepky se zvýšila o 93 tis. ha. Je však nutné počítat se zaorávkami a současně se očekává nižší výnos, a tedy i nižší celková produkce.

V rámci bodu různé informoval Daniel Froněk z Ministerstva zemědělství o nadcházejícím žňovém zpravodajství, které připravuje Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem. Diskutována byla rovněž metodika vyhodnocování ranních mrazíků s doporučením využívat filtrovaná data ze zemědělských stanic. Členové komoditní rady současně upozornili na pokračující dopady sucha v regionech, problémy s hnojením, zvýšený výskyt blýskáčka řepkového a také na rostoucí škody způsobené přemnožením hrabošů, kterým suché podmínky vyhovují. Termín dalšího jednání Komoditní rady pro obiloviny a olejniny bude v dostatečném časovém předstihu upřesněn.

Úřad AK ČR

https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-obiloviny-a-olejniny-pri-ak-cr-14-4-2026